

TEMA BROJA

Lidija GETTO

KULTURA ZNANOSTI bila je tema osamnaestog po redu Festivala znanosti koji je održan od 10. do 15. svibnja ove godine u dvadesetak gradova u Republici Hrvatskoj. U prošlih godinu dana znanstvenici i znanstvene teme bili su prisutniji u medijima više nego ranije. Unatoč pandemiji, teme koje su se bavile kulturom znanosti iz različitih aspekata, u gotovo svim područjima znanosti, pobudile su pozornost studenata, ali i učenika u osnovnim i srednjim školama te djece predškolske dobi. U pripremi Festivala znanosti

sti na osječkom Sveučilištu sudjelovalo je više od pet stotina djelatnika i studenata koji su u suradnji s nekoliko osnovnih i srednjih škola te dječjih vrtića pripremili oko dvije stotine festivalskih aktivnosti. U radu Festivala sudjelovale su gotovo sve sastavnice osječkog Sveučilišta, točnije njih petnaest. U nastavku donosimo pregled najzanimljivijih događanja ovogodišnjeg Festivala znanosti osječkog Sveučilišta. Kao i prethodnih godina, Služba za međunarodnu suradnju Sveučilišta u Osijeku sudjelovala je u koordinaciji aktivnosti te im ovim putem, kao i svim sudionicima, uime Odbora Festivala znanosti i uime Uprave Sveučilišta u Osijeku najiskrenije zahvaljujemo.

	Područje / sastavnica	predavanja	radionice	izložbe	poster	ostalo	broj aktivnosti	broj sudionika
	STEM PODRUČJE							
1	Fakultet agrobiotehničkih znanosti	5	17	3	14	7	46	183
2	Građevinski i arhitektonski fakultet	3	10		7		20	37
3	Prehrambeno-tehnološki fakultet	2	1		1		4	9
4	Medicinski fakultet	4	6		6		17	54
5	Fakultet za dentalnu medicinu i zdravstvo	5	3		20		28	75
6	Fakultet elektrotehnike, računarstva i informacijskih tehnologija	2			4		6	14
7	Odjel za biologiju	3	2		2		7	14
8	Odjel za matematiku		2		1		3	7
9	Odjel za kemiju	4	4		1		9	33
	DH PODRUČJE							
10	Ekonomski fakultet	2	1		2		5	9
11	Kineziološki fakultet	1			2		3	9
12	Fakultet za odgojne i obrazovne znanosti	4	4		4		12	20
13	Filozofski fakultet	4	7		4		15	26
14	Pravni fakultet	10	5		1		16	28
	UMJETNIČKO PODRUČJE							
15	Akademija za umjetnost i kulturu	3	2		1		6	10
		52	64	3	70	7	196	528

Odjel za kemiju

Valentina NOVAČKI, Marija JOZANOVIĆ

Odjel za kemiju na ovogodišnjem virtualnom Festivalu znanosti učenici srednjih i osnovnih škola kao i svim ostalim zainteresiranima nastojao je na zanimljiv način prikazati prožetost kemije kroz svakodnevni život. Kemija je prisutna svuda oko nas. Čak i u povijesti kemija i kultura međusobno su se prožimale - od otkrića vatre, koje je neposredno dovelo do napretka civilizacije, pa sve do korištenja kemije u mnogim vidovima umjetnosti i glazbe. Sudionici su Festivala mogli naučiti ponešto o bakterijama i njihovoj primjeni u umjetnosti i kulturi na predavanju “Jedina kultura koju neki ljudi imaju je bakterijska” ili su pak mo-

gli naučiti ponešto zanimljivo o pigmentima i umjetničkim djelima uz predavanja “Pigmenti i njihova primjena kroz povijest” i “Analiza boja umjetničkih djela”. Ponešto o procesu, kemiji i povijesti fotografije sudionici su mogli naučiti na predavanju “Fotokemija-kemija fotografije”. Posterom “Glazba u kemijskoj formuli proteina” vizualno je kemija povezana s glazbenom umjetnosti. Ako su pak sudionici bili zainteresirani, mogli

su sudjelovati, a kasnije i pogledati (YouTube kanal Odjela za kemiju), u laboratorijskim vježbama radionicom “Kemija na nesvakodnevni način”. Radionice za učenike osnovnih škola “Kemija kroz pokuse 1” i “Kemija kroz pokuse 2” održane su u Centru za pružanje usluga u zajednici Klasje. Navedene su radionice pomoću zanimljivih pokusa pojednostavile opće kemijske pojmove i približile ih učenicima osnovnih škola.

Odjel za matematiku

Snježana MAJSTOROVIĆ

Na ovogodišnjem Festivalu znanosti Odjel za matematiku sudjelovao je s dvjema radionicama i jednom poster-prezentacijom. Djeca predškolske dobi i nižih razreda osnovnih škola imala su priliku uživati u sastavljanju tangram figura u kreativnoj radionici naslovljenoj “Tangram -drevna kineska matematička slagalica” koja se održala 12. svibnja 2021. pod vodstvom docentice Ivane Kuzmanović Ivičić i suradnice Mateje Puvače, obje zaposlenice Odjela za matematiku u Osijeku. Tangram je jedna od najstarijih i najpoznatijih slagalica koja se sastoji od sedam standardnih dijelova (pet jednakokračnih pravokutnih trokuta, jednog kvadrata i jednog paralelograma) koji se dobivaju rezanjem kvadrata.

Tradicionalan zadatak tangram slagalice jest sastavljanje unaprijed zadanih figura poštivajući unaprijed zadana pravila. Istoga dana održana je druga radionica namijenjena učenicima viših razreda osnovnih škola te prvih razreda srednjih škola naslovljena “Platonova tijela pomoću modularnog origamija”. Origami je tradicionalna japanska vještina kreiranja modela od papira njegovim savijanjem. Neki od vrlo lijepih modela koji se tako mogu izrađivati jesu Platonova tijela, odnosno pravilni poliedri. Radionicu su vodile docentice Odjela za matematiku Ivana Kuzmanović Ivičić i Suzana Miodragović. Podijelile su učenike u skupine te im pomogle izraditi nekoliko poliedara tehnikom modularnog origamija. Za vrijeme trajanja Festivala znanosti 2021. hodnik Odjela za matematiku uljepšavao je poster Leonharda Eulera, jednog od najvećih matematiča-

ra svojega doba. Posjetitelji Odjela za matematiku imali su priliku vidjeti Eulerovo otkriće da bar tri karakteristične točke trokuta leže na pravcu koji je danas poznat kao Eulerov pravac. Poster je upućivao i na primjenu tog pravca u svakodnevnom životu, a autorice su tog zanimljivog uratka profesorice matematike i fizike Zvezdana Jurić (Ugostiteljsko-turistička škola Osijek) i Snježana Bošnjak (Elektrotehnička i prometna škola Osijek) te izvanredni profesor na Građevinskom i arhitektonskom fakultetu u Osijeku Aleksandar Jurić.